

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Test diagnostyczny
<i>Przedmiot:</i>	Język polski Arkusze 1. Test <i>Język polski w użyciu</i> Test historycznoliteracki
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Forma arkusza:</i>	MPOP-P1-700
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	Wersja 1: 13 grudnia 2022 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Przykładowe rozwiązania zadań otwartych **nie są wzorcem** oczekiwanych sformułowań.

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również te nieprzewidziane jako przykładowe odpowiedzi w zasadach oceniania.

- Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
- Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
- Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
- Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera kardynalny błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
- W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi.

Zadanie 1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] popularnonaukowych [...]. SP 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście (w tym rozpoznaje w nim prawdę lub fałsz).

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – jedna poprawna odpowiedź albo wszystkie trzy odpowiedzi niepoprawne, albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FFP

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] popularnonaukowych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz.1246).

	3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].
--	---

Zasady oceniania

1 pkt – sformułowanie poprawnego wniosku.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- Im większa bioróżnorodność, tym więcej różnych języków lokalnych.
- Dbłość o środowisko na obszarach różnorodnych przyrodniczo zwiększy szanse na przetrwanie wymierających języków.

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] popularnonaukowych [...]. SP 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Idea stworzenia tożsamości europejskiej wydaje się nierealna, bo język jest utożsamiany z jednym narodem, jest wyznacznikiem tożsamości narodowej. W tekście napisano, że Unia Europejska nie prowadzi żadnej polityki dotyczącej języka ojczystego krajów członkowskich. Każdy kraj prowadzi własną politykę językową.

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] popularnonaukowych [...]; SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...];
II. Kształcenie językowe 3. Funkcjonalne wykorzystanie wiedzy o języku w odczytaniu sensów zawartych w strukturze głębokiej tekstów [...] nieliterackich.	3. Komunikacja językowa i kultura języka. Zdający: 6) rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji; rozpoznaje te zjawiska [...] i je charakteryzuje.

Zasady oceniania

1 pkt – wybór wniosku stanowiącego manipulację informacjami i poprawne wyjaśnienie, jak przejawia się w nim manipulacja.

0 pkt – podanie jednej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna, albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Litera oznaczająca wybrany wniosek: B

Przykładowe wyjaśnienia ocenione na 1 punkt (przy jednoczesnym wskazaniu B jako litery oznaczającej wybrany wniosek)

- Z tekstu nie wynika, że jedynie znajomość kilku języków obcych umożliwia wykształcenie wrażliwości na podobieństwa i różnice między językami. Zgodnie z tekstem badania nad różnojęzycznością potwierdzają, że jeśli zna się języki, to przejawia się taką wrażliwość, ale nie jest napisane, że jest to jedyny czynnik, który pomaga tę wrażliwość wykształcić.
- W tekście nie ma informacji o tym, co jest konieczne, aby wykształcić wrażliwość na podobieństwa i różnice między językami.
- Na podstawie tekstu nie można jednoznacznie stwierdzić, czy wrażliwość językowa jest efektem znajomości kilku języków, czy warunkiem, który ułatwia porozumiewanie się w różnych językach.
- Użyte we wniosku sformułowanie „niemożliwe jest” stanowi wyolbrzymienie informacji zawartych w tekście.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] popularnonaukowych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 6. (0–4)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>2. Odbiór tekstów kultury. Zdający:</p> <p>1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. [...] popularnonaukowych [...];</p> <p>3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...].</p> <p>SP</p> <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:</p> <p>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].</p>
<p>II. Kształcenie językowe.</p> <p>1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.</p>	<p>4. Ortografia i interpunkcja. Zdający:</p> <p>1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji [...].</p>
<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>2. Wykorzystanie kompetencji językowych [...] w wypowiedziach [...] pisemnych.</p>	<p>2. Mówienie i pisanie. Zdający:</p> <p>2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, za znajomością jej funkcji językowej [...];</p> <p>4) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] notatka syntetyzująca.</p>

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, <u>na odpowiednim poziomie uogólnienia</u>	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, <u>ale poziom uogólnienia jest zaburzony</u>	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce <u>zestawiono stanowiska obu autorów</u> ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce <u>zestawiono stanowiska obu autorów</u> ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów <u>nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie</u> ; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).
0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga: jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ LUB DYSORTOGRAFIA)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na s. 8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych. <i>Uwaga. Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię), egzaminator nie będzie oceniał poprawności ortograficznej ani interpunkcyjnej.</i>

Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty za treść

W obu tekstach podkreślono korzyści wynikające z dbałości o różnorodność językową na świecie. Justyna Olko zwraca uwagę, że dbałość o zachowanie różnych języków lokalnych stanowi gwarancję bioróżnorodności, ponieważ zachowanie siedlisk małych grup mówiących lokalnymi językami chroni przed dewastacją albo likwidacją tych obszarów, a więc również przed niszczeniem wielu gatunków roślin i zwierząt. Natomiast z tekstu Katarzyny Kutylowskiej wynika, że wielojęzyczność kształtuje mechanizmy umysłowe i zachowania, które ułatwiają naukę języków, co w następstwie wpływa na efektywność komunikacji między ludźmi. [78 wyrazów]

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...].</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach: dosłownym [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].</p> <p>SP</p> <p>I Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) charakteryzuje [...] bohaterów.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne przyporządkowanie trzech bohaterów.

0 pkt – poprawne przyporządkowanie dwóch lub jednego bohatera, odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Fragment A. – Prometeusz

Fragment B. – Tezeusz

Fragment C. – Herakles

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...].</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 11) rozumie pojęcie motywu literackiego [...]; 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 14) przedstawia propozycję interpretacji utworu [...].</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna, zawierająca stanowisko i uzasadnienie z odwołaniem się do obu utworów.

0 pkt – podanie jednej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna, albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- Tak. Zarówno w *Księdze Hioba*, jak i w wierszu Sępa-Szarzyńskiego życie ludzkie porównane jest do wiecznego bojobania.
- Nie. W *Księdze Hioba* mowa o trudzie życia ludzkiego wynikającym z przeciwności losu, okoliczności zewnętrznych, chorób. Z kolei w sonecie Sępa-Szarzyńskiego mowa o duchowej, wewnętrznej walce człowieka i jego wyborach między dobrem a złem.

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 11) rozpoznaje w tekście literackim: [...] epitet [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie dwóch epitetów.

0 pkt – podanie jednego epitetu albo odpowiedź niepoprawna, albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- byt podniebny
- Hetman ciemności
- Hetman srogi
- łakome marności
- marności świata
- możny Panie
- zbiegłych lubości
- duchowi zwierzchności
- straszliwym boju
- Królu powszechny
- prawdziwy pokoju

Uwaga. Poprawne są zarówno odpowiedzi zawierające rzeczownik wraz z określającym go wyrazem, jak i odpowiedzi zawierające wyraz określający, np. „podniebny”.

Zadanie 9. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...].</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym, aksjologicznym.</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Zdający:</p> <p>5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne [...];</p> <p>8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;</p> <p>9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...];</p> <p>15) wykorzystuje w interpretacji utworów [...] potrzebne konteksty [...].</p> <p>2. Odbiór tekstów kultury. Zdający:</p> <p>6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.</p>

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna interpretacja plakatu z uwzględnieniem dwóch elementów graficznych wyrażających przesłanie tragedii Williama Szekspira.

1 pkt – poprawna interpretacja plakatu z uwzględnieniem jednego elementu graficznego wyrażającego przesłanie tragedii Williama Szekspira.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty

- Tematem przewodnim tragedii Williama Szekspira *Makbet* jest problem władzy. Ambicja człowieka, który chce władzę osiągnąć, niszczy go. Zobaczyć to możemy na plakacie Andrzeja Pągowskiego. Korona w formie muru niejako betonuje władcę, sprawia, że jest on ślepy na los innego człowieka. Po zbrodniach, jakich dokonał Makbet (symbolizuje to kolor czerwony dominujący na plakacie), żyje on tylko w zamkniętym przez siebie świecie – korona z muru ściśle przylega do głowy bohatera, niejako więzi go.
- Plakat przedstawia mężczyznę, który ma na głowie koronę w kształcie muru otaczającego zamek. Korona przesłania mu oczy. Może to oznaczać, że ten człowiek jest zaślepiiony przez władzę, a przed konsekwencjami takiego zaślepienia przestrzega *Makbet* W. Szekspira.

Zadanie 10.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Zdający:</p> <p>8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;</p> <p>9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej [...].</p> <p>SP</p> <p>I Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:</p> <p>7) charakteryzuje [...] bohaterów.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i innych tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Zdający:</p> <p>8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;</p> <p>14) [...] wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;</p> <p>15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].</p> <p>SP</p> <p>I Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:</p> <p>7) charakteryzuje [...] bohaterów.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie i przywołanie trafnej sytuacji z lektury.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Podejście bohatera o opętanie przez diabła może wynikać z tego, że Konrad w *Wielkiej Improwizacji* z jednej strony chce oddać duszę za naród, ale z drugiej bluźni przeciw Bogu.

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym [...].	1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne [...]. SP 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Literatura ma pełnić funkcję dydaktyczną, tj. objaśniać świat, zapoznawać z nowymi teoriami czy wynalazkami, które wpływają na ludzkie życie.

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich na różnych	1. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. SP 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym [...].	3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].
--	--

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź wraz z uzasadnieniem odwołującym się do znajomości *Lalki*.
0 pkt – podanie jednej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna, albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Tak. W *Lalce* wiele miejsca poświęcił Prus odkryciom naukowym, przykładem jest postać Geista, francuskiego naukowca, który interesował się chemią. Jego wielkim sukcesem było uzyskanie metalu cięższego od platyny / lżejszego od puchu / lżejszego od wody / metalu przezroczystego/szklanego cięższego od żelaza.

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 14) przedstawia propozycję interpretacji utworu [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe wyjaśnienie ocenione na 1 punkt

Postawa dekadenccka polega na odczuwaniu lęku przed przyszłością. Cechuje ją pesymizm i poczucie niemocy. Taką postawę wyraża podmiot liryczny, mówiąc, że człowiek z końca wieku nie potrafi obronić się przed złem.

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający:

<p>oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym [...].</p>	<p>6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.</p>
---	---

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie.

0 pkt – podanie jednej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna, albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Są to inne postawy. Mężczyzna na obrazie nie lęka się śmierci, o czym świadczy to, że ma ręce złożone jak do modlitwy, jest nachylony, wygląda jakby klęczał – jego postawa jest pokorna. Polikarp zaś przestraszył się śmierci z kosą. Przestraszył się, że to koniec jego życia.

Zadanie 14. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...].</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...].</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach: dosłownym [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>1. Czytanie utworów literackich. Zdający:</p> <p>8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;</p> <p>9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].</p>

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie pojęcia *nowa moralność* ORAZ wskazanie zagrożeń dla człowieczeństwa.

1 pkt – poprawne wyjaśnienie pojęcia *nowa moralność* ALBO wskazanie zagrożeń dla człowieczeństwa.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 punkty

Nowa moralność polegała na odrzuceniu dotychczasowych zasad moralnych i dostosowaniu do bieżącej sytuacji. Wolno było zatem kraść, bić, gwałcić, a nawet mordować.

Konsekwencją tej nowej moralności było upodlenie ludzi, odbieranie im godności, prywatności, traktowanie jak niewolników. Wśród więźniów zanikała zdolność odczuwania i wyrażania emocji, zdolność współczucia i litości nad słabszymi.

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 5) interpretuje treści [...] symboliczne [...]; 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 14) przedstawia propozycję interpretacji utworu [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

Stasiuk w swoim opowiadaniu odtwarza proces powstawania cerkwi i pokazuje, że choć budynku już nie ma, to pozostaje aura tego miejsca, w którym splata się świat materialny i metafizyczny, przeszły i teraźniejszy.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach: [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- Wizyta profesora nie odbyła się zgodnie z planem, ponieważ w związku z wprowadzeniem w Polsce stanu wojennego, jego przewodniczka nie mogła się z nim skontaktować.
- Z powodu ogłoszenia w Polsce stanu wojennego.